

FINANSPOLITISKA RÅDETS RAPPORT 2019

Finanspolitiken 2019 är förenlig med det finanspolitiska ramverket

Finanspolitiken 2019 är i linje med överskottsmålet. Någon tydlig avvikelse från överskottsmålet föreligger inte. Sett över de senaste åtta åren har emellertid varken det gamla eller nya överskottsmålet nåtts. Utgiftstaket de tre kommande åren har sänkts. Budgeteringsmarginalerna är därmed mer normala. Vi välkomnar detta, men som rådet tidigare efterlyst bör de principer och överväganden som styr valet av utgiftstak klargöras. Bruttoskulden befinner sig 2019 nära 35 procent av BNP och beräknas av regeringen underskrida 30 procent 2022. I denna beräkning ingår emellertid inte några framtida finanspolitiska åtgärder. Det är därför inte sannolikt att bruttoskulden hamnar under 30 procent före nästa översyn av det finanspolitiska ramverket.

Den aktiva finanspolitiken är väl avvägd, men de stabiliseringspolitiska riskerna har ökat

Den globala konjunkturen har passerat sin topp. Under 2019 förväntas en inbromsning i tillväxten. Risken för en svagare utveckling har vuxit det senaste halvåret samtidigt som utsikterna för positiva överraskningar har försämrats. Konjunkturen i Sverige har varit stark under flera år, men konjunkturtoppen har passerats och den svenska konjunkturen är nu i en avmattningsfas. Behovet av stabiliseringspolitiska åtgärder är i nuläget litet, men Riksbankens utrymme för att kunna stabilisera konjunkturen är mycket begränsat. Skulle Sverige drabbas av en allvarlig konjunkturedgång är det inte säkert att finanspolitikens automatiska stabilisatorer räcker till. Regeringen bör därför vara beredd att vidta stabiliseringspolitiskt motiverade åtgärder.

Riktlinjerna för en övergångsregering och det finanspolitiska ramverket

Enligt de riktlinjer för en övergångsregering som tillämpades i budgetpropositionen för 2019 bör en budgetproposition inte innehålla förslag som har en tydlig partipolitisk inriktning. Det finns en potentiell konflikt mellan dessa riktlinjer och det finanspolitiska ramverket. Det kan uppstå situationer när det är svårt att uppfylla överskottsmålet och respektera utgiftstaket utan att vidta åtgärder som har partipolitisk inriktning.

Lägre tillväxt i BNP per capita

Sverige har de allra senaste åren i internationell jämförelse haft en låg tillväxt i BNP per capita. Skulle det visa sig att detta är en bestående trend är det ett allvarligt problem. Sett i ett längre perspektiv har Sveriges tillväxt i BNP per capita varit i nivå med andra jämförbara länders. Det betyder inte att man kan ta lätt på de allra senaste årens svaga produktivitetstillväxt. Det är viktigt att följa utvecklingen och vidta åtgärder som kan bidra till en bättre utveckling av produktiviteten.

Växande inkomstskillnader men oförändrad inkomströrlighet

Växande inkomstskillnader har sedan mitten av 1980-talet varit en trend inom OECD och inte minst i Sverige. Internationellt kan man finna ett samband mellan hög inkomstjämlighet och låg inkomströrlighet mellan olika generationer. Vår analys tyder dock inte på att den intergenerationella inkomströrligheten för personer födda mellan 1968 och 1982 har förändrats nämnvärt i Sverige.

Ytterligare information

Rapporten *Svensk finanspolitik* överlämnas till regeringen i dag. Finanspolitiska rådet består av Harry Flam (ordförande), Kari Lotsberg (vice ordförande), Peter Englund, Åsa Hansson, Bertil Holmlund och Ragnar Torvik.

Kontakt

Vill du veta mer, kontakta rådets ordförande Harry Flam (tel. 070-918 85 45) eller kanslichef Joakim Sonnegård (tel. 08-453 59 88).

*Finanspolitiska rådet är en statlig myndighet som har regeringens uppdrag att granska om finanspolitiken möter sina grundläggande mål. Dessa inkluderar långsiktigt hållbara offentliga finanser, överskottsålet och utgiftstaket. Rådet ska även bedöma hur finanspolitikens inriktning förhåller sig till konjunkturutvecklingen och utvärdera regeringens prognoser för ekonomins utveckling samt redovisningen till riksdagen av de offentliga finanserna. Rådet får också bedöma om finanspolitiken ligger i linje med god långsiktigt ut hållig tillväxt och långsiktigt hållbar hög sysselsättning, samt analysera effekterna av finanspolitiken på välfärdens fördelning på kort och lång sikt. En uppgift är också att granska tydligheten i de ekonomiska propositionerna samt kvaliteten i de underlag som regeringen baserar sina bedömningar på. Rådet ska även verka för en ökad offentlig diskussion i samhället om den ekonomiska politiken. Rapporten *Svensk finanspolitik* publiceras en gång per år.*